

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Procemium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

DE
VITA SPIRITUALI
ET EIVS PARTIBVS
LIBER SECVNDVS.
Præmium.

REGIVS ille vates Dauid, qui diuino spiritu afflatus, Psalmos in vsum Ecclesiæ sanctæ composuit, atque in summi Dei laudationem hymnos concinnauit, suam propriam paruitatem, ac vilitatem expendens, & innumeris beneficiis à Deo, sine vilo præueniente merito affectum se esse cognoscens, in has voces erupit. Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Contemplabatur se, de caulis ouium eductum, & in regiam dignitatem euectum: à furore Philistæi minacis exutum, & ore omnium fœminarum Israël summis laudibus celebratum. Videbat se Saulis regis indignatione euasisse; mortis pericula milles effugisse; victorias insignes ex hostibus reportasse; & quod maius est, tantorum scelerum adulterij scilicet, homicidij & scandali populi sibi subiecti, veniam misericorditer impetrasse. Quid ni obsequia gratitudinis cuperet, quibus tam liberali benefactori se debitor esse monstraret? Sed statim succurrit illi, quid pro tantis muneribus retribueret, si non æquale (hoc enim est impossibile vt vilis homuncio creatori suo æquale rependat) saltè aliquid fragilitati humanæ accommodatum. Calicè (inquit) salutaris accipiam, & nomen Domini inuocabo. Vota mea Domino reddam coram omni populo eius.] Tria Domino in gratiarum actionem offerenda decernit; calicis acceptionem; diuini nominis inuocationem; & votorum redditionem. Sapienter quidem: Nam Deus ab homine præter ista tria nihil amplius requirit. Calix, qui (vt inquit Ambrosius) passionem significat, mortificatio, & vniuersorum malorū abiectio est: diuini nominis inuocatio, incensum orationis est: Votorum redditio, omnium virtutum exercitatio est. Quid autem aliud ab homine exigi potest, nisi, vt mala declinet, & bona sectetur, & Dei sui cōspectum, & familiaritatem exquirat: Certè nihil, cum homini vitæ sempiternam, & dies bonos, & felices exoptanti illud tantum intimitur: Diuerte à malo, & fac bonum: inquite pacem, & persequere eam. In fuga mali, linguæ cohibitio concluditur; & in sequela pacis, non aliud, quam Dei familiaritas designatur; sine qua, nulla manet menti nostræ tranquillitas.

Hoc, quod sanctus Propheta in corde meditatus est, hoc quod decreuit facere in sui Domini, ac creatoris obsequium, æquum est, vt omnes religiosi attentè meditentur, & gnauiter faciamus. Consideremus

Amus dona, & beneficia nobis exhibita, & manifestè reperiemus, nec pauciora esse numero, nec valore minora iis, quæ rex iste sibi facta commemorat. Dauid à vita pastoritia, ad regium splendorem transtulit: religiosus vitam mundanam, & oblectamam cum vita religiosa, & sancta cōmutauit. Ille Philistæi iram, & furorem effugit, iste sæculi blandientis dolos, & insidias euasit. Ille à periculo, mortis corporalis est liberatus, iste ab interitu animæ potenter exemptus. Ille hostes plebis Israëliticæ vicit, hic proteruos inimicos, mundum, Diabolum, & carnem prostrauit. Dauid tandem suorum criminum veniam accepit; religiosus in ipso religionis ingressu tamquam in quodam spiritali baptismate, suorum facinorū remissionem impetrauit. Quisnam est religiosum cætum ingressus, qui non illa septem beneficia recipiat, quæ Bernardus in se ipso experiebat? Septem (inquit) video in me misericordias Domini, quas & vos ipsi, credo, facillè inuenietis in vobis. Prima est, quod à multis peccatis adhuc in sæculo positum custodiuit: prima, inquam, non inter omnes, quas mihi impendit, sed prima inter has septem. Quis enim non videat, quod sicut in multis cecidi, sic & in alia poteram cecidisse peccata, nisi omnipotentis pietas conseruasset? Fateor, & farebor; nisi quia Dominus adiuit me, paulò minus cecidisset in omne peccatum anima mea. At secunda miseratio tua super me, Domine, quonam poterit explicari sermone, quæ benigna, quàm liberalis, quàmque gratuita fuerit? Ego peccabam, & tu dissimulabas. Non cōtinebam à sceleribus, & tu à verberibus abstinebas. Prolongabam ego multo tēpore iniquitatem meam, & tu, Domine, pietatē tuam. Tertia miseratio fuit, quod vīstauit cor meum, & immutauit, vt amara fierent, quæ malè dulcē prius erāt; qui latebar cum malè facerem, & exultabam in rebus pessimis, inciperem demum recogitare ei annos meos in amaritudine animæ meæ. Miseratio quarta fuit, quod penitentem misericorditer suscepisti, vt in eorum numero inueniter, de quibus Psalmista: Beati (inquit) quorum remissa sunt iniquitates.] Sequitur misericordia quinta, per quam mihi continendi deinceps, & emendatiùs viuendi, præstitisti virtutem, ne reciduum paterer, & esset nonissimus error peior prior. Iam verò postquam in his quinque miseratiōibus à malo liberaueris, vt fiat quod scriptum est: Declina à malo, & fac bonū,] duabus aliis bonā largiris. Hæ duæ sunt, gratia promerendi, qua videlicet

Psal. 115.
12.

Psal. 115.
13.

Amb. lib.
5. in Luc.

Psal. 31.
15.

Bern. de
Euang. se-
prem pa-
nam. ser.
2.

Psal. 31.
8

Psal. 36.
27

munus bonæ conuersationis indulget, & spes obtinendi, quia donas domini indigno, & peccatori de tua toties experta bonitate, vsq; ad cœlestia speranda præsumere.] Hæc, quibusdā omissis, Bernardus. Qui demum religiosorum non sentit in se omnia illa beneficia, quæ primo volumine, non tam explanata, quàm breuiter numerata sunt, saltē ex parte inchoata, si non omninō completa: Hæc autem in principio commemorauimus, vt eorum recordatione ad gratitudinem, & ad vitam nostro statu dignam moueamur. Licet enim Dominus in regem Dauidem acriter vindicauerit, eò quòd inani gloria ductus, populum sibi subditum numerasset, tamen in Exodo hanc numerationem ad offerendam templo dimidium sicti manifestē sicti concessit. Quando tuleris (ait) summam filiorum Israël, iuxta numerum dabunt singuli pretiū pro animabus suis Domino, & non erit plaga in eis, cum fuerint recensiti. Hoc autem dabit omnis, qui transit ad nomen, dimidium sicti iuxta mensuram templi.] Quo per mysterium eradit nos, diuina beneficia non esse ad fastū & inanem gloriam recensenda: sed ad soluendum dimidium sicti, quod decem obolis constat, id est, ad incitandū nos, vt seruemus legem diuinam, iure optimo esse numeranda. Sic enim ad memoriā reuocata non instant, sed deprimunt, non ad superbiam, & obliuionem nostri profectus, sed ad modestiam, & diligentiorē proficiendi curam inuitant.

Religiosus ergo, qui ea, quæ à nobis de religioso statu conscripta sunt, attentē considerauit, dicat videns se tantis donis onustum, tantis beneficiis decoratum, ingenti cordis affectu. Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi?] Et statim eius memoriæ occurret, vitam spirituales in gratiarum actionem esse Domino offerendam; quæ acceptione calicis salutaris, & diuini nominis inuocatione, & votorum redditione signatur. Quia vita hæc, ex illis tribus, quæ diximus, nimirum ex fuga mali, & assequutione boni, atque ex diuina familiaritate coalescit. Hæc itaque in tantorum beneficiorum aliqualem compensationem, debemus Domino retribuere. Primò acceptionē calicis salutaris, quæ peccatorum fletu, & omnium vitiorum mortificatione, perficitur. Nam cum religionem ingressi sumus, Domino interroganti; Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?] aut potius, quem iam vsque ad fœces ebibi: audacter ingessimus istā respōsionem: Possumus.] Et cum elapso tyrocinio ad professionis tempus peruenimus, carnem nostram timentem, & onus vitæ religiosæ detrectantem, verbis nostri Saluatoris increpauimus, dicentes: Calicem, quē dedit

A mihi pater, non vis, vt bibā illum?] Quod itaque tam intrepidē sumus aggressi, æquum est, vt ad finem vsque seruemus, & in dies magis, ac magis augeamus. Deinde inuocandum est nobis diuinum nomen, & orationis iugiter insistendum, non quidem vt tanta beneficia soluamus, sed vt animi grati, atq; humilis indicium aliquid commōstremus. Præclare enim dixit Chrysostomus: Nec si totum vitæ tēpus, oris obsequia occupent, laudes teneant, gratiarum actiones insistant, poteris compensare, quod debes. Qua in re danda nobis est opera, vt totis viribus deuotio mentis in diuina obsequia exerceatur, & laudum glorias os nostrū per omne tēpus frequentare cogatur, non quo in iustis debitum compensetur, sed vt nostræ deuotionis volūtas, his conatibus dignoscatur: vt quidquid fragilitas detrahit ad contemplanandum, hoc deuotio conferat ad promerendum.] Talem vota reddenda sunt, id est, virtutes in actum proferendæ. Ad hoc enim in cœtū religiosum à Domino fuimus admissi, & tantis beneficiis affecti, vt in virtutis actiones incumbamus. Ego (inquit) elegi vos, & posui vos vt eatis, & fructum afferatis, & fructus vester maneat.] Fructificate, & vos charissimi (ait Bernardus) quoniam in hoc positi estis, vt eatis, & fructum afferatis. Vnde eatis? Vtque à vobis ipsis, sicut scriptum est: A voluptatibus tuis auertere.] Si ergo imus, cum à nobis discedimus, & affectus, volūtatēque nostras proterimus, & conculcamus; fructum afferimus, cum bonorum operum manipulos Domino retribuimus. Hic est fructus, qui à peccatoribus iustos discernit. Illi enim (vt notauit Ambrosius) folia eligunt, id est, vanas excusationes, quibus peccata sua contegant, & delicta cooperiant: Isti verò fructus accipiunt, illos nimirum, quorum Paulus meminit, dicens: Fructus autem spiritus, Caritas, gaudium, pax. Hos fructus afferamus coram omni populo eius, vt tam domestici, quàm externi videntes opera nostra bona, glorificent patrem nostrum, qui in cœlis est.] Meritò autem calici, & votorum redditioni, inuocatio diuini nominis interiecta est, qua opus orationis exprimitur, quia hæc est, quæ recessiui à malo, & sequela boni vires subministrat, & idē in medio ponitur, vt vtrumque extremum, ex illa robur constantiamque participet. Qui hæc tria Domino in sacrificiū laudis obtulerit, non ingratus, & beneficiorum oblitus reputabitur: & vitam spirituales tenebit, cuius gratia sæculum dereliquit, & in statum religiosum peruenit. Quam vitam iam explicare aggredimur, vt qui diuina beneficia & agnouimus, & recepimus, fructum, quem ex eis à nobis exigit, & cognoscamus, & opere tribuamus.

2. Reg.
24. 2.Exod. 30.
12.Psal. 115.
12. 13.Matth. 20.
22.Ioan. 18.
11.Chryf. ho.
2. ex con
fusi in
Genes.

Ioan. 15.

Ber. ser. de
sencto Be-
nedicto.
Eccle. 18.
30.Amb. lib.
de para-
diso. c. 13.Galat. 5.
22.

P A R S P R I M A

HVIUS LIBRI, DE SVBSTANTIA VITÆ
spiritualis, & quindecim eius gradibus.

SPIRITVALIS vita quædam habet omnibus iustis communia: quædam verò his, ut illis specialia, iuxta diuersum viuendi modum, quem ad Dei obsequium, & æternam salutem consequendam assumunt. Illa sunt, quòd omnes iusti gratia eos viuificante, & multiplici virtute infusa ditantur, quòd quibusdam operibus bonis, & spiritualis vitæ propriis intendunt, quòd in aliquo gradu spiritualis profectus, aut

infim.